

عنوان مقاله:

بررسی نوآوری هنرمندان و بافندگان قالی های تصویری دوره قاجاریه در استمرار هویت و فرهنگ ایرانی

محل انتشار:

دوماهنامه پژوهش در هنر و علوم انسانی، دوره 6، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

الهه ایمانی - استادیار گروه فرش دانشگاه هنر شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

در دوران قاجاریه نوعی تحول در سطح جامعه روی داد که باعث تغییر و رشد در تولید، تجارت و در نتیجه نوآوری در کاربرد و نقوش قالی ها شد. از جمله این نوآوریها، قالیهای تصویری هستند، که برخلاف نقوش انتزاعی قالیهای ایرانی، دارای مضمون بوده و به دیوار آویخته میشدند. این پژوهش به دنبال این مساله است که هنرمندان و بافندگان قالی چگونه مولفههای هویت و فرهنگی را در این قالیهای تصویری به نمایش در آوردهاند؟ هدف اصلی پژوهش حاضر، دستیابی به شیوه چگونگی نوآوری بافندگان و هنرمندان در این قالیها برای استمرار هویت و فرهنگ ایرانی است. بنابراین روش تحقیق پژوهش حاضر توصیفی- تحلیلی بوده و شیوه گردآوری اطلاعات با استفاده از منابع کتابخانهای صورت گرفته است. در این راستا از مجموعه نمونه های موجود در حوزه پژوهش، پنج مضمون پادشاهی انتخاب و هر یک با رویکرد تحلیل ساختارگرایانه سوسور برای بررسی جانشینی و همنشینی نقوش تصویری به جای نقوش انتزاعی قالیها پرداخته شده است. در نهایت این نتیجه حاصل شد که هنرمندان و بافندگان علاوه بر نمادها و نشانهای هم عصر دوره قاجار، از نشانهای اسطوره‌های تاریخی و بینافرهنگی استفاده کرده و با جانشینی نقوش روایی با استفاده از متنهای مختلف به جای نقوش سنتی و همنشینی آنها با حاشیه و ساختار کلی قالی ایرانی منجر به تداوم هویت و فرهنگ ایرانی در این نوع از قالیها شدهاند و بدین شکل با نوآوری در جانشینی و همنشینی آنها موفق به استمرار هویت فرهنگی در این قالیها شدهاند

کلمات کلیدی:

دوره قاجار، قالیهای تصویری، نوآوری، هویت و فرهنگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1489823>

